

Szerkesztői Iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál László könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
börmentesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

AZ ATHLÉTIKA DICSÉRETE.

— VÁRO FERENCZ felolvasása. —

A K. A. C. tagjait Enyed város közönsége ünneplő örömmel fogadta vendégül. Mintha csak régi ismerősök volnának. Némileg úgy is van. Mi ismerjük őket, mert ismertük és szerettük vala az athlétika eszméjét, melyet felfrisítani, terjeszteni, tudatosabbá e mentől népszerűbbé tenni jövének közénkbe. Ők is bizonyosan ismerik Enyedet úgy, mint egykori, szükségétől is parancsolt athlétikai erőfeszítések színhelyét. A mint jövet az enyedi két főzfánál elhaladtak: eszökbé juthattak a mi régi athlétikánk: az enyedi deákok. Azok a fűzfa gerundiumok, melyek egykor ott leszurva gyökeret vertek, régi idők nyersebb athlétikai eszközei valának. Az eszközök megváltoztak; de a kar, a láb, a test s mindennek fölött a lélek, mely ezeket mozgatja: a régi apák csontjából való csont, vérből való vér, lelkétől lelkedzett valóság. S viszont a Bethlen-kollégium mai ifjúsága, Enyed akropoliszávak ezen ifjú népe, hogyan becsülné maga is nagyra az athlétika eszméjét? Hiszen nemcsak két évszázados krónikája beszél róla, hanem magának is van része belőle. Azonfelül nem foglalkoztatja-e mindennap lelküket, képzeletüket a művelt emberiség ama két ezer év előtti virágkora, a klasszikus hellének bájos örökifjú élete? Ott kezdődött, ott jutott vala kifejlődésre, sőt teljes tökélyre is csak ott — az athlétika eszméje.

Harmadfélezer év előtt, Olympiában, az eliszi Olymposz aljban, tartott hellén nemzeti játékok versenyerére lépni, győzni a versenyfutásokban, birkozásban, ötös viadalokban, elnyerni az egyszerű olajág koszorút s a pálmát, megérdemelni, hogy magának, atyjának, szülőhelyének nevét a hirdető ajkáról hallja meg az ünneplő nemzet: a jök legjava törekedett. S a férfiaknak csak a java törekedhetett rá; más, mint feddhetetlen jellemű és szabad hellén, versenyre nem volt bocsátható. A gentleman fogalma már ott érvényben — és tökéletesen egybe volt kapcsolva az athlétika fogalmával. Lelkiismeretes gyakorlás, edző előkészület is feltétele volt a versenynek; a jelölt Eliszben, a gymnasiumon (a gyakorlóhelyet nevezték így), tíz hónapot tartozott előlegesen tölteni. A szerencsés győztest otthon a kitüntetések megújításával fogadták; elismerésül a közterhek alól felmentették; játékok, ünnepek alkalmával díszhelyet tartottak számára; eszményképe lett az utána jövő, az ifjabb nemzedéknek. Ama versenyjátékokról hazavitt koszoru becsét semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy magokat az ötödévenként tartott olympiai ünnepeket az összes hellének nemzeti összejáratásuk biztosítékának, egységök szíverésének tekintették. Történet-

írók is minden ötödik évvel új időkört kezdtek számlálni, egyik ünneptől a másikig egy-egy olympiást. E nemzeti játékok intézménye a testi erő és erőfeszítés, a lelki bátorság és önmegtadadás, szóval a valódi férfítökély iskolája lön, hogy ez által a nemzeti erő és hősiesség forrása legyen. Ezeket tanulván s ismervén ifjúságunk: mintegy klasszikuskori ismerősökül is köszönti athlétika-vendégeinket.

S vajjon hölgyeinknek — gondolatlan — nem ismerőseik-e ők? Kétségkívül. Mert van-e nő, a kinek nines, a kinek nem volt eszményképe a férfiról? És vajjon erő és bátorság, kitartás és önmegtadadás hiányozhattak-e ezen eszménykép vonásai közül? Am ezek mind athlétika tulajdonságok. Boldog, a ki úgy örökölte istenek ingyen kegyelméből, a kinek, még mielőtt küzdött, már körzi halántékát a diadalkoszoru. Boldogabb, a ki akarata és edző fáradoalmak árán szerezte meg sorsának kezéből a valódi férfi-tulajdonságok teljesebb mértékét. Legboldogabbak, ha boldogságukat nők keze osztja. A nő, ha csupán érzelmeire hallgat, nem vesztegeti méltatlanságra sem mosolyát, sem koszoruit.

A klasszikus hajdankorban a férfítökélyt egyaránt fejlesztette, követelte, nemzedékről-nemzedékre fokozta a vallás, az állam törvénye, a köztisztviselők. Isteneik eszményi emberek voltak, a kiket meg lehetett közelíteni, a kikhez hasonlania lehetett a halandónak. Az állam törvénye is beleavatkozott a férfi-tulajdonok fejlesztésébe; Spártában egész a mesterséges faj-kiválasztásig ment és irgalmatlan volt a satnyaság iránt. A nemzeti versenyjátékok intézménye pedig a szerzett, a kifejlett férfii tökélyek biztosabb és biztosabb átöröklésére vezetett. A keresztényen nemzeteknél már a férfii erény és jelességek közvetlenül apóli a nők; a mióta

Az Olympot az istenek odahagyák.
Templomjaik oszlopi dőltek,
S a szűz anya szülte világra fiát.
A ki büntől válna a földet:
vallásos imádat tárgya lett a női eszmény, az — anya, kinek ölében a megváltó, az emberiség jobb sorsa, nemeshüllése. Ime, a klasszikus világ férfias jellemével szemben a romantikus kor nőiessége. Amott a nő csak szenvedő, itt cselekvő tényezője a faj tökélyesülésének; csak érzeze, érte, hogy kezében a férfi sorsa, a nemzedékek a nemzet jövője. A nő, az ő természetes, rövidlátó számitásoktól ment, elferdítetlen érzelmeivel — hogy ne mondjam — boldogságjósító ösztönével alkotja meg eszményképét a férfiról s a milyen ez eszménykép: azt közelíti meg, ha a sors ellene nem szól, férje, azt valósitják meg az anyának fia. A Rozgonyi Piroksa szerelmére csak Toldi Miklós méltó, kit a leeresztett sisakrostélyon át is,

az idegen fegyverzetben is felismer, s kinek helyébe Tar Lőrincz bele nem hazudhatja magát. Mert az athlétika, a férfit nem a termete teszi, nem a ruhája, fegyvere, hanem egész valója, melynek megítélésében a nő szeme csalatkozhatatlan. A nőnek meg kell vesztegetni az izlését, ki kell azt forgatni egyszerű, józan, őszinte, ártatlan természetességéből, meg kell azt rontani nevelés, társaság, példák, pletyka és rossz regények által, ha azt akarjuk elérni, hogy mint leány, a hiú, vagy a számító környezet szemével lásson: hogy miért anya, bábusdit játszó s épen oly hiún gondoskodják magzajai boldogságáról, mint az övéiről gondoskodtak vala. Ha így meg nem rojtjátok a nőt: akkor csak férfi az, a kit becsülni tud; akkor férfúnak lesz nevéje és akkor férfiakat nevel a hazának, a köznek, mert eszményét követi, azt az eszményképet, melynek kitörülhetetlen vonásai, erő és bátorság, kitartás és önmegtadadás: az athlétika együttes czéljai és feladatai. És ha vendégeink valóban e czélokra és feladatokra öntudatosan szolgálnak: akkor és annyiban hölgyeinknek miundenkori ismerősei ők.

Jó, hogy itt vannak. S bárcsak sikerülne nekik mindenütt, a hol megjelennek, az athlétika eszméjét felfrisíteniök, terjeszteniök, tudatosabbá sőt mentől népszerűbbé, közönségesebbé tenniök. Napjainkban, azt hiszem, ennek nagyobb szükségét kell éreznünk, mint valaha. Ugy tetszik, gyakrabban kell most az elemekkel is harcolni, mint a multban; meiteni túztól vagyont, keresményt; a hol ezt nem lehet: ott legalább életét a segélyteleneknek a lángok közül; védeni szakadástól árvizek gátjait, éberséggel, merészséggel, lélekjelenléttel, kubikos munkával — szélben, esőben, sárban, álmatlanul: az athlétika szőlőit, az ügyek élére, vezetésére. A hívó szózatnak talán hangsúlyát megadni akarta a magyar képviselőház minapi elismerésével az árvizek elleni védekezés hősiessége iránt. — Az athlétika nemzedéket 19 évtől 42-ig, intti készenlétre fegyverek zörgése a határon. Ott a haza és a trón, egy ujkori tatár pusztítás gátjával, nem csupán a fegyverfogható legények óriás számát várja, hanem — mentől nagyobb számmal — testben, erkölcsben öntudatosra edzett férfiakat. — S hát nem athlétika tulajdonokra van-e szükség a közélet erkölcsi területén is? Óuuralom, feddhetetlenség, becsület és igazság védelmezése által hatalmat gyakorolni, imponálni: ez is csak athlétikai hivatás, hősi szerep. Mert az athlétika teljes mivolta szerint, egész lényében gentleman. Ezen tulajdonság nélkül nem ismerősünk az athlétika, a mint hogy a hellén sem bocsátotta volna az olympiai porondra. Tehát gentleman, a kinek a test edzése által is panczélozott erkölcsi kvalifikációja, hősiessége van. Ezen értelemben jelentette ki magát

TÁRCZA.

A hős tenor és contra-bassus.

(Felolvasott a nagyenyedi dalkör hangversenyén 1888. április 14.)
(Folytatás és vége.)

Az öreg hangművész homlokánczólva nézte a kissé bizalmas jelenetet, nem reflektálva arra a nagy igazságra, hogy a leányhódítást a mamán kell kezdeni s ennek megfelelően egy mamát, leányai száma szerint, többször is szabad és meg kell hódítani. Hanem hát a daloskör érdeke még elnézésre kényszerítette.

— Tudod papa, mondja a hamis gyerek, — mitéle nagy dolgot végeztünk én és mama a kertben!

— Nős talán gyomláltatok?

— Igen, igen gyomláltunk, kigyomláltunk egy pár rozsfőle burját Kergei urból: felfogadtattuk vele, hogy többet nem iszik, nem kártyázik. Ugye milyen jó kertészek vagyunk. — mondja s nevetve tapsol ártatlan ötletének.

Öröme hamar szomorúságra változott, mert atyja még jobban ránczolta homlokát s Renyhe ur ajakán gunyos mosoly játszadozott.

Estére járt az idő s a vágytársak is távozni készültek. Tóbiást nehéz volt kibőjtölni s azért ő volt az utolsó. Távozása alkalmával, akarata ellenére is visszaadta a nőeknek a vidám hangulatot. Szokott óvatosságáról megfellelkezve, a mint a kapuból bucsuköszönést intett, úgy találta levenni kalapját, hogy tapasztalatoktól sugárzó homlokát egész feje tetejéig feltárta.

Restellte a dolgot, de mindenért megvigasztalta az apai ígérlet.

Ez időtől fogva Béla csakugyan kevesebbet ivott s a kártyától épen tartózkodott, vágytársra nagy bosszúságára, ki egyik legerősebb fagyverét látta tompulni s fel-fel mertülő csüggettségében gyakrabban kezdte a savanyu vizet borral vegyíteni s a contra-c — ha alkalom volt reá, jobban dörgött mint valaha.

Rikésredését még az is nevelte, hogy a rossz nyelvek Krupacsekéknél tett sűrű látogatásait Trézi kisasszonnyal hozták kapcsolatba. Pedig ott csakugyan igaz szeretet volt számára biztosítva.

A kik tapasztalták, azt mondják, hogy nincs edes ebb valami, mint az ötvenesek szerelme. Ekkor már a szíven, miként az aszalt gyümölcsön, kiüt a cukor, mely a megromlástól is megóvja. De hát az ő megezettedett kedélyén nem fogott a cukor. Egyetlen enyhítő szere mindíg csak az apai ígérlet volt. Csak már a mamát, a mamát is meg tudná hajtani valahogy. — Az a maga asszonyi észjárásával még mindig arra számított, hogy a gazdag nagybátya visszafogadja unokaöccsét.

A füzvári daloskörnek minden eddiginél nagyobb napja van. Az elnök nagy méltóságérzettel jelenti a gyűlésben, hogy a derék testületet a k . . . i országos dalárünnepélyre hívják f. évi aug. 18-ra. Ha nem hiszik, itt van a hivatalos átirat. A karnagy jó példájára mindnyájan elhitték s a lelkesedés oly nagy volt, hogy az elnöki kérdés feltevését nem is várva, egy hangon kiáltották: megyünk! megyünk! — Leghatalmasabban dörgött a Renyhe Tóbiás contra-bassusa, legjobban ragyogott az ő arca. — Tudta, ő miért . . . Nincs jobb a javulás után levők visszaesésére, mint az eféle ünnepek. Hej, mert az ő vágytársra aggasztóan javult, ugyannyira, hogy már az apai ígérlet sem nyújtott elég vigasztalást.

A határozat ki volt mondva: a daloskör megy és versenyez.

Az idők jele, hogy több órai beható tanácskozás után a város is áldoz 25, azaz huszonöt forintot a költségek fedezésére, de csak utólagosan, azzal a feltétellel, ha az egyesület pályanyertesén tér haza a versenyről.

Elég az hozzá, hogy a füzvári daloskör csakugyan eljutott a dálnokok Eldoradójába, a dalárünnepélyre.

Ott látjuk az érdemes karnagy feleségét és leányát is, csak Trézi kisasszony maradt otthon a hű Szulák ápolására. A szegény pára, az utóbbi időben, aggasztóan elbetegesedett. A lovagi szerepet itt is a füzvári két arslán viszi, Kergei és Renyhe személyében. Az egyiket úgy őrzi az egész daloskör, mint szemefényét. Baj volna, ha megfellelkeznék magáról és berekedne; a másik pedig épen azt szeretné.

Epen a közös próbára mennek.

Ott már együtt van épen 18 dalegyesület, 18 remegő karnaggyal háta megett, kik egyebek között arról is nevezetesek, hogy csak négyen tudnak magyarul.

Az első kísérlet után a vezénylő karnagy azt jegyezte meg, hogy valamelyik dalegyesületből a két szélső hang kiáltoán kihallaszott. A füzváriak mindjárt az ők hős tenorjokra és contra-bassusokra néztek, azok pedig egymásra s elszánt tekintetükből látható volt, hogy nem engednek egymásnak.

A második kísérletnél az előbbinél sokkal nagyobb baj ütött be: a füzváriak temetési tempóba estek. A harmadik sikerült, de nálók nélkül.

A versenynek ez a része már nem hozhatott dicsőséget nemes Füzvár városára. De hát nem is a közös énekkel szerzik a babért. Majd megválnak a versenydara-

gyapotmagpogácsát

és buzakorpával etetett

rad.

ak tápláló erős, hanem

t jóízűen megésznek

g sőt adjunk s tisztá

ak jó és tartós vaját,

n, zabszalmán, kevés

n, buzakorpán vagy

metszésével a növést

tevékenységgel, úgy

ember segíteni, hogy

rmák képzésére kény-

hasznos eredménye

cséges, hogy az illető

a helyes metszéssel

erüi, azt a következő

tropurpura és aurea

ombózatával még ke-

et növesztenek, mint

sötét, majdnem fekete,

kat csak metszéssel

és ismeretes. Legke-

nyesni. Pedig ennél

ni: levelei háromszor

metszett nyírfán, mint

agynak: évi hajtásai

okros növési fak, ha

növekednek. Ilyenek

s. Tilia stb. a Syrin-

ál, a mint elvirágozt,

í föld. Az agyagta-

obb kerti földet adja,

az agyagos földet min-

záltal a talaj porha-

ghoz lótrágyán kívül

is keverni. A faltör-

és homokból áll,

gyagtalajt. A honok,

l legjobban, ha leg-

ban fedi az anyagot,

keverjük jól össze.

os lesz a veteményezés

havál, falevével vagy

ert így nem fog meg-

avit az agyagtalajon,

hogy mentül érdeesebb,

nyebben behat a tőli

rikában a kertészek a

állítólag igen jó szol-

2 kiló viaszt és 3 kiló

letőleg főzés közben

esen változtatnak is

ak, a kik a lenolajat

meg azt állítják, hogy

t csak úgy lehet me-

a keveréket egy ideig

aztán rudakat készí-

ség:
OLY
ÖK BERTALAN
JÁNOS

őzseplőgép

gonyok számára

-6000 kéve,

stályozva,

és fűtőanyagban,

aképesség,

ézes gépeknél.

atra.

n, valamint előnyösen

ENBACH

gépgyára

ám.

2-5

országra szóló méltósággal a K. A. C. nemes agg elnöke, január 30-án felolvasott beszédében, magas, eszényi mértékét állítván fel a gentleman athletának.

„A valódi gentlemant képező tulajdonságok között — ugymond a legnemesebb arisztokrata — első sorba helyezem az erkölcsi, a morális műveltség azon feltételét, mely a szenvedélyek megzabolozását, ezek kitérésének elfojtását kívánja. Ez az erkölcsi műveltség legmagasabb fokozata; a ki erre emelkedni nem tud, az nem gentleman.”

„Az erkölcsi műveltség második feltétele a feddhetetlen karakter. Feddhetetlen karakter előtem az, mely az igazság utját soha sem hagyja el; melyet sem önérdék, sem nyereszkedési vágy, sem hiúság és szenvedélyek az igazság útjáról el nem tántoríthatnak és annak gyanuját is kerüli, mi reá homályt vethetne. Nem elég az igazságnak törvénytábla utján nem ingadozunk, hanem megkívánom a valódi gentlemantól, hogy egy finom érzés sugalmait követve, a méltányosság és észjog intéseinek is, önkénytelen, semminemű pressziót nem várva, megfelelően törekedjék.”

„Mértányolni tudom továbbá, ha a közvélemény tekintélyét felismerve, ennek terén népszerűséget kiérdemelni törekszik, mert e nélkül a közélet mozgalmaira üdvös befolyást nem gyakorolhat. De a ki bókokkal, hízelgésekkel azért kedveskedik a hatalmasoknak, hogy ezek gyengeségeit önérdékében kikanázza; ki ámitásokkal környezi a népet, hogy mozgalmi között pozíciót foglalhasson, az ilyenekkel nem becsüli az embert, hanem sérti az emberiség tekintélyét.”

„Kiemelem továbbá a gentlemannek azon nemes feladatát, mely által a gyámoltalannak méltatlan bánalmaktól oltalmazására minden időben, minden körülmények között szóval és tettel fellépni hivatva kell hogy érezze magát.”

Ime, a legperfekter erkölcsi athletika, mely azonban megfelelő testi athletika nélkül nem is képzelhető. A szívbeli derékségnek, a férfiu ezen lelki tökélyének, biztos otthona csak az edzett test lehet. Nem vezet-e vissza a nagy Hunyadi jellemfejlődését is az aranyjuku monda már gyermekkorabeli athletikai kalandokra; midőn a menekülő farkast lóháton szorítja, üzi; majd gyalog szállva a sűrűben mind nyomán van,

— le a völgynek, fel a hegyre,

Vadesapáson, vizomlásokon veri, vágja, üzi egyre; S míg az állat piheg, fárad: nem azifju, noha gyermek; Martalékát addig üzi, míg ledobban s vár kegyelmet.

A királyhoz és urához rabul vonja szégyenszemre.

Csak a sikerült testi erőfeszítés gyönyörzete gerjeszthet a lélekben, egész bizottsággal, vágyat, az akaraterő hasonló sikereire. Mert a lélek összhangozni kénytelen a testtel. Az erkölcsi képességek alapjai a testi képességek. A ki testi erőt, üdeséget sohasem érzett, attól a lelki erő és frissesség is idegen. Valaki amaz biztosítja, az megszerzi magának emezt is. A testi athletika gyakorlatai, az izmok megfeszített, de arányos munkája, erőforgalma, megéleltik szerveink: tudó, gyomor, szív s véretek működését. Ki nem tapasztalta magát? Szerveink élénkebb anyagforgalma, az idegszálak után, gyönyörzettel üzen az agyba, a léleknek. Ki nem tapasztalta? Ez a gyönyörzettel pedig, mint a nap melege, mely jeget olvaszt, felhőt osztat, virágot fakaszt, úgy változtatja meg lelkünk előbbi hangulatát, színét, egész láthatárát. Oszlik, ha volt, csüggedésünk, helyén bátorság fakad; nyíltság váltja fel az

boknál, hogy ki birja jobban. Hiszen a füzvári közönség sem utolsó az országban! Az pedig azt mondta, hogy olyan erős dalkar, egy sem lesz az ünnepélyen.

Az ismerkedési estélyen már feledve volt a délelőtti kudarc. A füzváriak vígan ismerkednek az ország különböző dalosaival. A jó hőstenor is ismerkednek, de őt csaknem pórázon tartja a karnagné és leánya. Kimélnie kell hangját.

Szomoruan látja ezt Rentyhe Tobiás. Hát őtet már minden számítása megcsalja! . . . Hallgat, hallgat . . . egyszerre csak ördögi gondolat villan meg fejében: feláll, poharat ragad s vágytársára, mint a füzváriak büszkeségére, magasztaló toasztot mond, ajánlva őt a dalártestvérek figyelmébe.

Egyszerre felzug a társaság: lássuk! halljuk!

A mitsem sejtő ifjának sorra kellett járnia az asztalokat, ezzel is azzal is kezeztintania, társopoharat innia s közkívánatra — magasztalt tenorját is hallatni, míg végre megfellekedve szent fogadásáról, elvegyült a mulatság árájába. A rég elfojtott szenvedély eltépte lánczeit; ő ismét a régi Kergeti Béla volt.

A hiába várakozó karnagi család bosszusan hagyta oda a mulatságot. Rentyhe Tobiás örömeiben az egész világot keblére ölelte volna.

Béla a legutolsókkal távozott s akkor sem a szállítására.

Másnap délelőtt a daloskör próbára gyűlt össze a karnagy szállásán. Még csak Kergeti hiányzott. — Mikor már nem győzték várni, elnök s karnagy szállására rohannak. Othon is találják harsány horkolásban . . . Költik, rázzák . . . csak nyöszörgő hangokat hallat; újra kezdik; ekkor megszólal sipító rekedt hangon: emelj! még két

iméti zárkózottságot; szabadságvágyunk, szabadságszereztetünk kibontakozik rügyéből — márczius idusa a léleken; az emberekben jobban bizunk, mert jobban bizunk magunkban is; könnyebben bocsátunk meg az ellenünk vétőnek, mert nem szorulunk a bosszúállás gyönyörére; tűnnek köteyleink, erősödik hitünk feltételeink diadala felől, mert érezzük sikeres megállásunkat a külső világgal szemben. Ki nem tapasztalta?

Korunknak van egy sokat emlegetett körjele, az öngyilkosság gyakorisága. Keresik főbb okait materializmusban, vallástalanságban, ferde nevelésben. Helyesen. Mert a materializmus, mint életelv, abban nyilvánul, hogy valaki a közvetlen kényelmet, gyönyört, kéjt hajhássza, mely nem frissíti, hanem lankasztja a testi szerveket, tehát lehangelja, erejétől megfosztja a lelket is. Ellenszere (a hol még nem késő) ennek a materializmusnak, ha falusi javaslotól kérded: gyakori bójtölés és térdlen való bucsujárás; ha orvostól kérded: hegymászás, vizivás, hatfokos hideg fürdő, fedetlen fővel, meztelb futkosás Radegundban; ha pedig lényegében akarod tudni: orvossága a test edzése által tudatára jutni a lélek lételemének, életének, becsének, a test fölött való felszabadult hatalmának, mely nem hagyja az embert sem érzi vágyainak gyáva eszközévé lenni, sem azok elérhetetlensége miatt kétségbe esni, sem viszonyai rabságában megtörni, vagy belőle hűtlenség, becselenség, bűn által szökni meg s azután mégis csak kétségbeesni. Emlegetik a vallástalanságot is. Nem vitatom, hogy mit szoktak alatta érteni. Mégis, felteszem, hogy együtt jár az erkölcsi materializmussal s így orvosságuk is egy. A teremtőben, gondviselőben, erkölcsi világrendben való é r z e l m i kételkedést csak esenevész tudóból, romló májból, pangó vérekből származó komor hangulat, bántó szervezettek vezethetik az öngyilkosság katasztrófájához. Álljatok ellene az okoknak. A nevelés ferdeségét pedig, ha még eddig nem tettétek, igazságotok ki az athletika, a testi-lelki erő együttes edzése — röviden: a valódi, a teljes ö n é r z e t fejlesztése által. Az öngyilkosság nem egyéb, mint egyoldalú, létünk mérlegét felbillentő önértet eredménye.

A bőlesekedés határaitól távolodunk. Tegyük úgy, mintha szándékos járásunk-kelésünk volna itt s lépünk ki száraz országútjára is; egy-két perc alatt végezhetjük rajta gyaloglásunkat.

En az athletikát olyan törekvésnek tekintem, mely az embert legfőbb javainak szabad birtokosává avatja.

Két jót ismerek. Egyik az élet. Szeretjük az életet, szeretnünk kell annak jelenségeit, kifejezését: a mozgást, az eleveenséget, a vidámságot, az erőt, a kitartást, az erőfeszítést testben-leleken, szeretnünk kell e kettőnek teljes egészét, az egészséget. Minden egyéb anyagi jó csak mint idő szerint való eszköz jöhet tekintetbe; a cél, a fő, hogy egészség legyen — tartja a közszólásmód is. Az athletika az egyes emberre magára nézve, közvetlenül, nem egyéb, mint egy elvont mód az igazi egészségnek, a test és lélek együttes ép egészségének fenntartására, konzerválására. Elvont és közvetlen mód, mert sem táplálékot nem szerez be, sem pénzhez nem juttat, hanem magának az élet javának, becsének érzésével, bírásával kecsgetet. Ámbar, mint elvont időtöltés, mint nem munka, hanem játék, más nem nyereszkedő játékok módjára — általában szoktat és gyakorol, hogy adott körülmények közt magunkért helyt állhassunk.

S épen ez utóbbi tulajdonságánál fogva válik az athletika a második, az életnél magasabb rendű jónak

forint! nix vizi! három ász! . . . s azzal tovább folytatja lethargikus álmát.

A két férfiú eleget hallott. Az utolsó remény is oda volt: a vezető tenor nélkül szó sem lehetett a versenyről.

* * *
A füzváriak utban vannak hazafelé. Komor csüggettség honol az arcokon. Pénzalapok mind elkölthet; az álmadott dicsőség helyett szégyenletes kudarc! Kezdehetik elől.

Csak a karnagy kupéjában nagyobb az élénkség. Férfj és feleség közt a legélesebb szóváltás folyik.

— Most már tekieltesen kijelentek, — mondja amaz bős haraggal, — hogy az én házamnál tebet nincs helye annak a gáz korhelynek, nem ákárak a gyermekem szarancsátlenni teni, kimondok kereken, hogy a Rentyhe urhoz nem fog menni.”

A heves szóváltásba a Hilda a elfojtott zokogása vegyül.

* * *
A karnagy házában menyegzőre készülnek. S csodálatos, hogy sem Hilda nem sir, sem az asszony nem pöröl. Egyedül Trézi kisasszony zokog kettős fájdalomában. Siratja a kiszendet Szulákat és reménytelen szerelmét.

A menyasszony szépen felöltözik; megjönnek a vendégek; ott van már a pap is, a boldog vőlegénnyel, tekintetes Rentyhe Tobiás ural.

Tehát mégis betelt legfőbb vágya; az imádott leányt egy óra múlva, Isten és ember előtt feleségének mondhatja. Most az egyszer nem esalta meg számítását. Megkezdődik a szertartás. A vőlegény üdvözül

is biztosítékává. Jó az élet, de nem a legfőbb jó. Das Leben ist der Güter höchste nicht. Mert az élet veszendő, előbb-utóbb menthetetlen a haláltól. Ha tehát van valamink, a mi menthető, a mi nincs eleve rajta a halál bélyege: az becsesebb is az egyéni létél. Menthető pedig a f a j élete és m e g s z e r z e t t nemesebb jellege; menthető: a család és becsület, nemzet és szabadság, igazság és közérköcs. Ezeknek védeése, az egyéni létél főbb jó — az önmegtágadás. Foglalatja az önmegtágadás az emberi erények összességének. Családi érzelmek, ember becsülés, jogtisztelet, önuralom, engedelmisség, áldozatkészség, mind, mind, az önmegtágadás sarjai; legnemesebb ága pedig a hősiesség önfeláldozás.

Az athletika, mint játék, éppen arra szoktat és gyakorol, hogy a hol és a mikor szükség és veszélyek önmegtágadást, sőt hősiesség önfeláldozást kívánnak a férfitől: félelem és habozás nélkül, edzett izmokkal és edzett akarat-al állhassa meg helyét.

Ime, az athletika eszméje.

Üdv a K. A. C.-nak, melynek tagjai eszméjüket terjeszteni, tudatosabbá s mentől népszerűbbé tenni jövének vendégül.

A megyei Kórház.

Valahára megérjük, hogy Kórházunk nyilvános jellegének s fokozottabb hivatásának megfelelően berendezve állhat készen a közönség szolgálataira. — A kik körülményeik miatt nélkülözni kénytelenek a házi gyógykezelést, — teljes bizalommal fordulhatnak segélyért, — meg fogják találni. — Orvosok, kiknek elméleti és gyakorlati képzettsége teljes elismerést érdemel, vezetik a gyógykezelést. Egészen új felszerelés ruhákban, butorokban, orvosi eszközökben készül s az élelmezés is a lehető legjobban lesz ellátva. A kórszobák beosztása, a betegek megfelelő elkülönítése a viszonyokhoz mérten czélszerűen van keresztülvive. — Használhatja tehát ez intézetet gazdag és szegény egyaránt, mert — bár luxust nem találhat, — hivatását most kellően teljesítheti.

Igaz, törvényhatóságunknak sok áldozatot kell ezért hoznia, — s ezzel szemben az egyesek vajmi keveset tesznek, nem követve eléggé az elődök példáját, kik e humánus cél létrehozása körül oly sokat buzgólkodtak. De mi azt hisszük, hogy a figyelem nem volt eléggé felhiva ez intézetre, mert akkor anyagilag hamarabb juthatott volna oly helyzetbe, hogy szolgálhasson a közönségnek. Csak dr. B o c z József áldozatkészségének, ki éveken keresztül dijtalanul teljesítette az igazgatói terhes munkát s a megyei orvosoknak, kik díjazás nélkül vagy csekély szállás-használat mellett viselték a kórház orvosi tisztet is, köszönhetjük a kórház fennállását. — És ha most némi honorarium jut is részükbe, az épen nem áll arányban azzal a szolgálattal, melyet tesznek s azon díjazással, melyet más pályán csekélyebb szolgálatokért, csekélyebb tehetségű emberek nyernek. — Általában

kebellet mondja el a „szeretem” s holtomiglan, holtáiglan-t

Következik a menyasszony. A pap őt is kérdi: szereted-e a kezeden levő férfit? . . . Nem! — Lón a határozott felelet. S ezzel a szertartásnak vége volt. Vőlegény és apa csak nem összerogytak elszőnyvedésükben. A násznép is elámult . . . de a meglepetést csakhamar bizonyos megnyugtató érzés váltotta fel. Soha botránnyon ily kevéssé meg nem botránkoztak.

Két gyenge nő elszántasága így járt tul az eszén egy tapasztalt lélekbuvárnak s egy kipróbált zene virtuoznak.

A karnagy házában hetekig dult a vihar. Most már Trézi kisasszony remél; szegény Hilda pedig túrt csendes megadással, hisz Béla megint a jobbulás útjára tért.

* * *
A füzvári daloskör ismét elemében van: temet. De a hős tenor nincs köztük; kíséri a megboldogult koporsóját; nagybátyját siratja, ki mégis csak őt tette általános örökösévé.

Most, már ha el nem mondanám is, tudná mindenki, hogy a gyászidő leteltével Hilda is elmondta, mint boldog menyasszony Kergeti Bélának azt a szót, a melynek visszatartásával épen az utolsó pillanatban csapta be Rentyhe Tobiás előtt az álmadott menyország kapuját: a „szeretem”-et s a „holtomiglan”, „holtáiglan”-t; az a kapu, a melyen a gazdag nagybátyk az árnyékvilágból távoznak, az örökösöket rendszeren a földi menyországba vezeti.

Krupacekné is kiegyenlítetté tartozását férjével e diadalérzetet sugárzó nyilatkozatban: — Ugy-e mégis csak

nálun
vatalo
vatali
egész

vedöl
mert
intéze
sabbá
morn

állás
rendő
látszú
közpo
esoda
reteté
csakis
anyag
s így
határ
város
s egy
v á n

hads
mind
valan

a hir
megn
az ig
segél
s így
alap
nyer
szám
egy
sület
cselé
alkal
végz
kény
hird
több
nem
boldo

alkal
része
ságo
hölgy
Az e
verse

neke
akar

kisa
állat
deze
majd

egyn
érez
resib

tudo
vem
szok

dom
lelke

még
lann
mon

voln
A fe
nél

tart
is n
kötö
lag
egy
mél
tem
már
leán

nálunk még valami furcsa fogalmak vannak a hivatalos orvosok feladatáról s ezzel szemben a hivatali fizetésről, — s még ezen felül általában az egészségügyről.

Ajánljuk tehát intézetünket nemcsak a szenvedők, — hanem az áldozni is tudók figyelmébe, mert minden áldozat, minden alapítvány, mely ez intézet fejlődését elősegíti s hivatására alkalmassabbá teszi: az emberiség javára szolgálva, a nyomornak, bánatnak nem egy könyvét törli le.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1888. május 1.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az itten annyi sok port felvert díszes polgármesteri állás betöltése végre valahára Rákosi István, jelenlegi rendőrkapitány személyében, megoldást nyert, mert mint látszik, egy város polgársága kebelében, valamint a megye központjában is jelölése meglehetősen fogadtatik s nem csoda, mert egy tetterős, munkás ember s igazságszeretetről széles körben ismert egyéniség s mint ilyen, csakis ő lehet hivatott, hogy e sokat szenvedett város ügyeit, valamint szellemi fejlődését a valósághoz vezesse s így most szeretett alispánunk sem fog késni a választás határidőjének kitűzésével, melyen minden polgár, ki városának jól akar, szent kötelességének fogja ismerni s egy szívvel-lélekkel kiáltja éljen Rákosi István polgármester!

Sorozás városunkban is megtörtént, úgy a közös hadsereg, valamint a honvédség fiai megkapta, a mi minden esetre dieserejére válik úgy Abrudbánya városának, valamint polgárainak.

Közmivvelődési egyleteink is szaporodnak, mert mint a hirdetemény bizonyítja, május 1-ével kisdévodánk is megnyílik még pedig városunk támogatása mellett, mert az igen tisztelt városi képviselő testület 220 forint évi segélybe részesíti, a mi bizony nem megvetendő összeg s így kár volt sietni oly óvó nőnek kezébe gyermekeink alapnevelését letenni, ki a szásvárosi kisdévodába nyerte óvónői oklevelét, hisz a „Nemzet“ ez évi egyik száma hirovatában olvastam, „hogy az országos kisdévodó egyesület elnöksége sajnálattal tapasztalta, hogy az egyesület képezdejéből kikerült óvónők, rendszeren közvetítő és cselédszerző intézetekre voltak s vannak utalva, hogy alkalmazást nyerhessenek“ tehát ebből világos, hogy végzett óvónők oly számmal vannak, hogy nem vagyunk kénytelenek egyre szorulni, s kár volt pályázatot nem hirdetni, mint ezt az igen tisztelt képviselő testület több tagja is ohajította s elvárta volna, hogy ha ezt már nem tették, legalább e város egy szülőtjé kellett volna boldogítani.

Köszönet.

A folyó évi ápril 22-én tartott verseny-gyaloglás alkalmával Clubunk kirándult tagjai Nagyenyed közönsége részéről páratlanul szívélyes fogadtatásban s meleg, barátságos vendégszeretetben részesültek. — Nagyenyed lelkes hölgyei „Hölgyek díjja“-val tüntették ki az első beérkezőt. Az esti sport ünnepély tiszta jövedelme pedig Clubunk verseny alaptőkéjét 100 forintra gyarapította.

Mindezeknél fogva, úgy a felkért versenybírósi s

nekem volt igazam, mégis csak úgy lett, a hogy én akartam.

Renyhe Tobiás sem maradt jutalom nélkül. Trézsi kisasszony a kitömött Szuláknak a kezelésére őt, mint az állattudomány fölkelet tanárát, kérte fel, mert szíve repedezett látásán, vagy talán abban az édes reményben, hogy majd egykoron Tobiással együtt kerül vissza asszonyához.

Fogarasi Albert.

Lázás álom.

Athletikai estély emléke.

Mondják, hogy rokon lelkek megértik egymást, hogy azok, kik egymásért vannak teremve, az első találkozás alkalmával sajátosság érzést észlelnek szívükben s a nélkül, hogy tudnák valódi okát, keresik — és mindig megtalálják az egymással való érintkezést.

En nem tudom, így van-e ez, vagy másképp, — én csak annyit tudok, hogy midőn az atletiká ünnepélyére utrakeltem Enyedre, szíven hevesebben dobogott — eremben lázasabban keringett a vér s szokatlanul izgatott voltam.

Lehet, hogy már az előzmények idézték ezt elő, lehet — mondom, én nem tudom — talán az a bizonyos érzés, mely a rokon lelkeket összehozza egymással.

Már a megérkezés alkalmával, — azután az egész nap s hát még este a kivilágított táncteremben, — érzem, hogy valami szokatlannak kell ma történnie, hogy szívem talán . . . de hagyjuk ezt, — mondjuk el úgy, a mint történt.

Talán a kinek szól megárt; avagy talán, ha már megértett volna, megbocsát, hogy most fessegek.

Tehát hogy is kezdjem. A báli referádákat már ismerik önök. A fényesen kivilágított táncterem, a hölgykoszorú, a csillárok fényénél versenyző ragyogó szemek.

A zene, az illat, a bódító mosoly stb. mind, mind, a mi ehhez tartozik. Így volt ez akkor is.

Engem is megkapott a zene, engem is elkábított az illat, engem is megbűvölt a szemek ragyogása. De mindenek között egy szempár köti le figyelmemet, a mely talán nem volt oly ragyogó, mint a csillag, de a melynek kékjéből egy egész menyország csillámlott felém; egy szempár, a mely varázserővel birt reám; egy szempár, a melynek mélyéből én boldogságom, sorsom, végzetem tükröződött vissza. Éreztem, hogy rabja vagyok e kék szemnek; éreztem, hogy nem vagyok már magamé.

A következő pillanatban ott állottam a szőke fűrtű, kék szemű leányka előtt s együtt lejtettük az isteni csárdást.

ünnepély-rendező bizottsági tag uraknak. Nagyenyed nemes hölgyeinek, valamint a város lelkes uri közönségének Clubunk nevében köszönetet mondunk.

Kolozsvár, 1888. ápril 27-én.

A kolozsvári Athletikai Club elnöksége.

Kuszkó István, B. Jósika Lajos,

titkár. elnök.

„Közérdek“ Tekintetes Szerkesztőségének.

Nagyenyed.

A testgyakorlatok eszméjének terjesztése, valamint a folyó évi ápril hó 22-iki verseny-gyaloglás s az azt követett sport ünnepély sikere érdekében becses lapjában kifejtett lelkes működésért Clubunk nevében meleg köszönetet mondunk.

Clubunkat jövőre is barátságos jóindulatába ajánljuk. Hazafüi üdvözléssel.

Kolozsvárt, 1888. április 27-én.

A Kolozsvári Athletikai Club nevében:

Kuszkó István, B. Jósika Lajos,

titkár. elnök.

VEGYES HIREK.

— **Elöléptetések.** Május 1-e társas életünk három kedvelt személyiségének hozott kedves meglepetést s mindenki által élénk örömmel fogadott előmenetelt. Tellmann József eddig is zászlóaljparancsnok őrnagy lett, idősb. dr. Nagy Albert törzsorvos, Kizmanits Vilmos pedig első osztályú százados. Mind hármán fogadják szíves szerencsekívánatainkat!

— **Gyászhir.** Gréger Jakab nagyenyedi ágostai hitvallású lelkész, közel 40 évi hivataloskodás után 65 éves korában ápril hó 30-án hosszas gyengélkedés után elhalálozott. Az elhunyt lelkész hivatásának élő, felvilágosodott szellemű, az előre haladásért s a népek testvéries együttéléséért buzgólkodó férfi volt, ki ily szellemű nyilvános felszólalásainál fogva egyik általánosan ismert s kedvelt alakja volt közéletünknek. Bár buzgón ragaszkodott német anyanyelvéhez, melyen igen szépen beszélt és írt, élte alkonyán magyarul is megszólalt szeretett unokái kedvéért, kik magyar környezetben nővén fel, folyékonyabban beszéltek magyarul, mint anyanyelvükön. Temetésén a mivel közönség nagy számmal vett részt, annyira, hogy a kisdé templomban nem fértek el mind. Glatz Gyula kolozsvári evang. lelkész tartotta a rokonok kívánatára német nyelven a megható gyászbeszédet, melyben a jó hű sáfár tulajdonságait emelte ki, azokat az elhunytira alkalmazva. A gyászéneket a Bethlen-főtanoda theologiai dalkar énekelte. A sírnál dr. Bartók György könyörgött s vett megható bucsut elköltözött kártársától. Ez alkalommal is, mint már annyiszor kitűnt, hogy evang. atyánkfiai túlnyomó többsége olyanokból áll, kik a német nyelvet már nagyon kevésbé értik. Oly ünnepélyeken pedig, melyeken a más felekezetűek is megjelennek, a legszebb német beszéd is merőben hatástalan, mert azt a közönség négy ötöde nem érti. Már ezen szempontból is kívánatos, hogy az új lelkész, ki az elhunytinak örösen maradt helyét betölteni, képesítve legyen hűveivel magyarul érintkezni s legalább felváltva magyarul is szólnokolni. Hogy a lutheránus hívek az eszmét, mely teljesen megőrt a megvalósításra, választásuk alkalmával közös akarattal érvényre fogják juttatni.

— **Hálanyilváníts.** Alólírt a szomorú gyászoló nevében elmulaszthatlan kötelességének tartja, hogy a boldogult ev. luth. lelkész Gréger Jakab földi

Hogy mit beszéltem ekkor össze-vissza, nem tudom. — Hiszen tudjátok ti ott mindnyájan, hogy ilyenkor, midőn legszellemesebb akar az ember lenni, akkor a legostobább, midőn szíve esordultig van tele s azt szavakban akarná kifejezni, néma, mint a sir. Nem jön ajkaira egy szó, nem fogamzik meg agyában egy összefüggő gondolat. — Csak néz, néz és sohajt.

Igy voltam akkor én is.

De a midőn a szív megértetik, akkor megered a szó s minden, mit addig elhallgatott, egyszerre tör ki és — nos így voltam akkor én is. — Minek mondtam tovább. A zene elhallgatott, a táncnak vége volt s nehezen indulni kelle, mert másnap kötelességem hívott a ridég hivatalos szobába.

Kiérve az indóházhoz, még több társammal találkoztam, kiknek szírién kötelességeik voltak másnap reggel. Szép holdvilágos est volt. A vasuti kocsik ablakából kitekintve, szemem elmerengett a milliárdnyi csillagon. Még mindig fülemben esengett a zene, az utolsó édes szó, a mely lelkem mélyében visszhangra talált. A viszontlátásig!

Igen, a viszontlátásig.

Lelki szememmel újra átéltem a nap, az est eseményeit; újra ott valék a táncteremben s újra együtt lejtettük a csárdást.

Mohón szívám magamba a virág illatát, mely gombykancn diszlét, hisz ő tőle kaptam, ő tüzte azt sajátkezüleg oda. Mintha most is érezném a kérszertését. Villanszikkant hatott az át egész testemen. Megcsókoltam a viragot és úgy tetszett nekem, mintha ez viszonzná azt.

Bóhó egy gondolat.

Virág, a mely csokolni tud.

S ki tudja, miért volna az lehetetlen. A virág magába szívhatja a leányka csókját s midőn az ifjú ajkaihoz érinti azt, tovább adja. Miért nem volna ez lehetséges. Hisz a virág és a nő oly rokon lelkek s a rokon lelkek megértik egymást.

Igy merengtem el nem tudom én meddig; míg végre pillám lecsukódott a lázas álomba merültem. Elmondjam-e álomat? Oly szép, oly édes volt ez álom. — Álmodtam, hogy megértettek, álmodtam, hogy — de nem, nem mondom el, meglátom, hogy való alkome a lázas álom; hogy való-e az, hogy a rokon lelkek megértik egymást, hogy azok, kik egymásért vannak teremve, azok egymáséi is lesznek. Oh szép volt ez álom!

Midőn hazatértem, örömmre, persze jött elő anyám, nyakába borultam és hevesen zivimhez szoritám.

Ó felsemléte fejem, szemembe tekintve azt kérdé, hogy mi bajom? — Oh anyám! oly szép álmodtam.

— Fiam! Adja az ég, hogy álma teljesüljön. Az anyai szem belátja szívembe s onnan kiolvassa a — lázas álmat. Sanyi bej.

porai temetési szertartásában részt vett s annak emelkedett voltát főleg előmozdító tiszt. dr. Bartók György lelkész unak, Farnos Dezső karnagy unak s a theologiai dalkarnak köszönetét nyilvánítsa. — Nagyenyed, 1888. május 4. Heltnann Lajos tordai luth. lelkész.

— **Gönczy Pál** vallás és közoktatás ügyi államtitkár 50 éves jubilaris ünnepélyére az alsófehérmegyei tanító egyesület kebeléből Budapestre utaztak: Gáspár J., kir. tanácsos tanfelügyelő egyleti elnök, Sebestyén Sándor egyleti főjegyző és Réthi Gábor jegyző.

— **A pütkösti szünidő,** a helyi ref. Bethlen-főiskolában, folyó hó 16-án délelőtt adatik meg és tartani fog 12 napig, azaz: folyó hó 28-ig.

— **A VIII. osztály** évváró nyilvános vizsgálata a Bethlen-főiskola gimnáziumában, folyó május hó 14. és 15-én tartatnak meg.

— **Nagyenyed város és a Bethlen-főtanoda között per van keletkezésben.** Ugyanis az erd. egyházkerület igazgató tanácsa folyó évi ápril. 29-én tartott ülésében helyben hagyta a főiskola jogügyi bizottságának azon véleményes felterjesztését, melyszerint Nagyenyed város per útján szoritandó rá, hogy említett főiskolát, koresmárlási jogának gyakorlásában ne korlátozza. Hát korlátozza? Mi kik Enyeden lakunk s a város ügyeinek menetét is figyelemmel kísérjük, ez ideig nem vettük észre, hogy Enyed város képviselők ilyen viszályt követett volna el a Bethlen-főtanodával szemben. S ha csakugyan követett, az még mindig helyre hozható. Sajátságosnak tünik fel előttünk, hogy ez a két intelligenstestület, mely évtizedekig igen jó egyetértésben élt egymással; ügyeit el tudtaintézni, érdekeit összhangban tudta tartani bírósági beavatkozás nélkül s Enyed város emelkedésére egyvitélemmel, egy akarattal s dicséretes buzgalommal működött közre, most oly ellentétbe helyezkedett szemben egymással, hogy vitássá lett ügyeik elintézése végett bíróság közbejötté vált szükségessé. Kísértse meg még egyszer a főtanoda előjárósága és Nagyenyed város képviselők békés uton intézni el ezt a koresmárlási ügyet, mert meggyőződésünk szerint nem olyan dolog az, mejjel higgadt megfontolással, méltányossági érzülettel s atyafiságos szeretettel, peren kívül, itt magunk között elintézni ne lehessen. Ha komoly ok nem forog fenn, hagyjuk a pert. Mind Nagyenyed városnak, mind a Bethlen-főtanodának vannak szükségük, céljaik, melyekre az elkerülhető perlekedések költségeit igen jól felhasználhatják. Ilyen pl. egy közóra megszerzése, hogy Enyeden annyi tekintélyes hivatali testület, oly szép számú tanuló fiataliságot drága ideje beosztásában, ne szabályozzon egy bolond óra; ilyen azon cél, hogy a Bethlen-főtanodában tanuló növendékekre nézve, eme súlyos közigazgatási és pénzügyi viszonyok között a tanulhatóság lehetőleg könnyebbé tétessék. Ezek s több ezekhez hasonló célok, szükségek sokkal előbb valók annál minthogy két olyan tekintélyes s a viszonyok által egymás kötésönös támogatására utalt rokon erkölcsi testület milyen a Bethlen-főtanoda s N. Enyed erejüket s pénzüket az egymás ellen folytatandó perlekedésekre fecséreljék. Kérve kérjük tehát azokat az érdemes férfiakat, kik ezen dolgoknak főintézői Nagyenyed városánál és a Bethlen-főtanodánál; kik a vezérszerepet viszik itt és ott, ne perlekedjenek, míg csak kerülhető, mert higgyék el, hogy ez reánk járunkokra, kik mindkét hazafias testület ügyei iránt mellyen érdeklődünk; mindkettőnek emelkedését s Nagyenyed város erősülését érdekében testvéries egy célra törekvésűt ohajtuk és várjuk, az ilyen meghasonlasi és perlekedési hírek fájdalmas hatással vannak. Aztán meg azt se téveszkésszem elől az illetők, hogy az ilyen dolgok oly anyira keserű utóíz szokat magok után hagyni, melyet csak hosszú idő enyészthet el.

— **Necrolog.** B. Bánffy Dániel lvalóságos belső titkos tanácsos, volt főispán s több ízben országgy. képviselő folyó évi ápril 29-én 76 éves korában, végelegyengülésben elhalt. A gazdaság terén, különösen a lótenyésztés körül hasznos tevékenységet fejtett ki. Alsófehérmegyében Fugadon született, a nagyenyedi főiskola növendéke volt, de életének java részét Szolnokdoboka megyében töltötte.

— **Üngyilkosság.** Bartók Lajos nagyenyedi gazda e hó 3-án szobájában felakasztotta magát s mire övei észrevették, már meg halt. Jó módu lévén a megölhetőség gondja nem bántotta s így valószínű, hogy túlságos italtól megzavart elme állapotban hajtotta végre az öngyilkosságot. 48—49 éves lehetett s korábban mészáros mesterséget folytatott.

— **Nálunk eddig ismeretlen madárfaj** mutatkozott az idén először az erdélyrezi mezőkön, a tyukfélékhez tartozó syrhaptes paradoxus — pusztai tyuk, mely világosbabb tollazatu fogolyhoz hasonlít. Három apró karmu nagyon husos talpa, némileg medvetalpra emlékeztet. Csató János kir. tanácsos Alispán gyűjteményébe már két példány került, az egyik Budán Ádám által Alvinczről, a másik Tordáról. E madár Ázsia pusztai sivatagain honos.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Nagyenyed város adóhivatala egy az általa kibocsátott hirdeteményében figyelmezteti az adózó közönséget arra, hogy miután a folyó évi II-ik évvégéről adók és egyéb kincstári tartozások, már mind esedékessé váltak, tehát igyekezzék mindenki, hogy tartozását folyó évi május 15-ig annyival is inkább fizesse be, mert azontul a tartozása késedelmi kamatjával fog behajtatni végrehajtás útján.

— **Köszönetnyilvánítás.** Csizsér Dániel Marmurgban nyugvó ref. papjelölt, siremlékére újabb adakoztak: Török Dániel és Török Leona 6 nsága 2—2 frtot, Csékmé Ferencz geryeszegi és Nemes Ferencz a. ijosvai lelkész 1—1 frtot. A kegyes adakozók, kik a kegyelet oltárára hozott eme szép áldozatukkal világos bizonyítékot adták, annak hogy a jók élnek az emlékezetben és hogy a megboldogultat nemcsak életében szerették és becsülték, a szülők rokonok és barátok nevében, a helyen is, hájás köszönetemet nyilvánítom. — Nagyenyed, 1888. május 5. — Z. Kiss Sándor, főisk. szénior.

— **Számadás.** Folyó év ápril 22-én a kolozvári athléták tiszteletére rendezett estély bevételei és kiadásai. Bevétel: 233 frt. Kiadások: színészeknek a szereplésükért 50 frt. Zenéért 20 frt. Nyomatványokra 9 frt 60 kr. Terembér 8 frt. Apró kiadásokra 45 frt 40 kr. Összes kiadás 133 frt. Tiszta jövedelem 100 frt, mely összeg a K. A. C. titkárhoz beküldött. — Fogarasi Béla pénztárnok.

— **Koritnicza-fürdő.** Liptóme gyének e vadregényes fekvésű kies fürdőhelyén, a fürdőóvad május hó 15-én nyílik meg s a saison már az eddigi bejelentések szerint is igen látogatottnak ígérkezik. Koritnicza a kassai-oderbergi vasut Rózsahegy állomásától mintegy 2 óra járásra az erdőközoruzta liptói Kárpátoknak egy a természet minden szépségével és gazdagságával felruházott völgyében fekszik. A körülete mértékeltre elterülő fenyveseknél fogva mint kímátikus gyógyhely páratlan hatása a test és lélek felrészítésére, a kedély élénkítésére és az idegek erősítésére. Koritnicza egyike hazánk legrégebb fürdőinek s országos hírnevét évszázadok tapasztalata állapította meg. Később a vegyelemzés és első rangu orvosi tekintélyek is igazolták vizének kiváló gyógyerejét idült gyomor- és bélbetegségekben, főként ha azok vérszegénységtől származnak máj- és lépaganatoknál (főként váltóláztól eredőknél) sárgaságban, idült székrekedésben, de kiválóan fényes eredménynyel az annyira kellemetlen aranyeres bántalmaknál és sápkóránál. Maga a fürdő — különösen a legutóbbi évek alatt tett beruházások következtében — a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelően van berendezve. A kitűnő hatású ásványvizek mellett juhsavókura, erősítő fenyőfürdők, ujonnan berendezett hideg-víz-gyógyintézet, massage és szelíd lejtésű árnyas sétautak állanak, mint gyógytényezők a közönség rendelkezésére. Az általános egészségügyi felügyelet, valamint a beteges gyógykezelését több mint egy évtized óta dr. Ormai József megyei t. főorvos látja el, mint fürdőorvos. Az idény alatt posta, táviró-állomás és gyógyszerár is van a fürdőben. Szerencsés topográfiai viszonyainál fogva mindig állandó, derült tavasza és ősze van, miért is e fürdőt a felsorolt bajokban szenvedőknek különösen az elő- és utósaisonban (május 15-től július 1-ig és aug. 15-től szept. végéig) legmelegebben ajánljuk, annyival inkább, mert az árak ez idő alatt tetemesen mérsékeltek, úgy hogy kényelmes lakást és teljes ellátást — mely a betegség természetéhez alkalmaztatik — naponként 2 frt 50 kr-ért lehet kapni. Tanácsos azonban, hogy mindenki jó előre gondoskodjék lakásról a fürdőigazgatóságnál, mely minden irányban készséggel nyújt bővebb felvilágosítást a fürdőt illetőleg. — A koritniczai ásványvíz borral kellemesen pezsgő üdítő italt képez, minnek legfőbb bizonyítéka, hogy az első tavaszi töltés minden évben legfelsőbb engedéllyel a király asztalára küldetik. A víz 40 vagy 24 üveges ládáknak megrendelhető a fürdőigazgatóságnál, továbbá Budapesten Edeksuty L. vagy Mattoni és Willera knál, palackozva pedig minden vendéglőben és nagyobb fűszerüzletben kapható.

* **Üres hordók kezelése.** Az üres hordók tisztítása a legtöbb esetben igen egyszerű dolog, néha azonban, kivált öreg hordóknál nem kis fáradsággal és összekölte. Egyszerűen szállításra való hordókat, a mint megüresedtek, azonnal ki kell tisztítani, mert ha csak néhány napig is úgy hagyjuk, nagyon könnyen penész támad, vagy pedig, a mi még sokkal rosszabb, eczetfermentum képződik, s az ily hordót igen nehezen lehet tökéletesen kitisztítani. Az üres hordót fordítsuk szájjával lefelé, hogy a még benne maradt bor kicsöpögessen belőle, azután öblítsük ki jól tiszta vízzel s ismételjük háromszor-négyszer az öblítést. Vízet csak annyit kell a hordóba tölteni, hogy a gurításnál a hordó falait mindenütt érje és öblíthesse. Öblítés után kénezzük ki azonnal a hordót, dugaszoljuk be azonnal légmentes dugóval. Azt is lehet tenni, hogy a hordóba néhány liter tiszta vizet öntünk, erre kénezzük, bedugaszoljuk s úgy fordítjuk fel, hogy a szája alul legyen. Az így kezelt hordó hónapokig heverhet, a nélkül, hogy penész vagy eczetfermentum képződne benne. Használat alatt megvizsgáljuk, hogy nincs-e kénessav szaga, ha legkisebb szaga van is, többször jól kiöblítjük vízzel s úgy használjuk. Ha dohos szaga volna, az azt jelentené, hogy mégis képződött benne penész. Ebben az esetben fuvóval levegőt fuvatunk bele s újra kikénezzük és kiöblítjük.

CSARNOK.

Husvétii emlékek.

(Folytatás és vége.)

Drága hazánkknak egy kisded, iparúzó városkájában él mai napig is egy agg szántóvető, kit isten hat egészséges, életre való gyermekkel s e mellett igaz vallásos buzgósággal áldott meg.

Jól ismerem magam is ez öreget; mindig tisztelettel

gondolok reá, mint olyanra, ki — habár nem is hivatása (?) az evangélium iránt való odaadó érdeklődése által polgártársainak köziszteletét érdemlé ki. Él az öreg, kinek 6 gyermeke közül az egyik fiúnak történetét mondom el a legátus urnak.

Az 1860-as években született az ifju. Tanulói pályáját szülővároskájában kezdte el, hol a tanulmányok mellett édes atyja az igaz vallásos és kegyes érzületek magvát hinté el fiának keblébe. És e magvak termékeny talajra találtak. Az ifju később — gymnasiumi tanulmányait sikerrel végezvén — oly előszeretettel tanusított az evangélium iránt, hogy nem nagy fáradságába került ősz atyjának reá venni őt arra, hogy az egyházi pályának legyen igénytelen munkása.

Az ifju tehát theologus lett! Theologus a szó valódi értelmében. Szívvel, lélekkel csüggött tanárainak előadásain.

Egyenes lelkű tanárai csakhamar átlátták a nemes törekvésű ifjunak ügyhöz méltó buzgalmát és azt méltányolák is. Remélni lehetett már, hogy majd a református anya szentegyházának buzgó harcossává nővi ki magát.

De haj! az emberi élet sok tekintetben a sorsnak van alávetve. Igen gyakran meghiusulnak legszebb reményeink s porba dőlnek mindazok, miket gyarló emberi erővel felépíthetünk.

A vallásos ifju lelkét tanulmányai annyira megintgatták, hogy az a naiv, egyszerű vallásos érzület csakhamar elköltözött kebléből s helyét a kételkedés, keresztényi hitét az ész szigorú bírálata váltotta fel.

Lelkének ezen egyik nyugtalansága mellé hozzá járult még ama másik körülmény is, hogy az ifju tanulói korában megfordulván a városi társas körökben is s megismerkedvén szép lelkű, nagy reményű és erényes életű leányokkal, rövid időn szerelmes lett.

Valódi élete csak most kezdődött; most midőn szeretni kezdett, mert a szerelem ad értéket az életnek s igazán élnünk csak akkor lehet, ha szeretettünk, mert szeretettünk annyit jelent, mint megértetni, megáldatni, boldog lenni.

És az ifju boldog volt. Boldog a szó teljes értelmében.

Szívének választottja, eszményeinek ne továbbja a szerelemnek áldást árasztó fényével vette őt körül; pauszul szolgált az élet küzdelmeiben; biztató, bátorító szavával

mindig új életre deríté a küzdelmeiben néha-néha lankadó ifjut.

De úgy látszik, hogy a mindenható gondviselő kegyelme másképen intézte a két szerelmes ifju ügyét, mert az ifju, ki, — mellesleg legyen mondva: még szerelmi, érzelmi dolgokban is mindent a szigorú ész, a komoly ratio higgadt megfontolása alá vett, — csakhamar átlátta azon nehéz akadályokat, melyek mindkettőjüknek boldogsága közé voltak ékelve.

Számtalanszor tépelődhetett már az életnek ezen mostohaságával, mert épen akkor, midőn talán legboldogabb lehetett volna, midőn a legszebb reményekre volt feljogosítva, lelki harcainak közepette megtört ereje s a derék becsületes ifju, szorgalmas tanuló engedelmes gyerek, eltűnt...

Önkényt költözött el ez árnyék világból, hogy annál hamarabb egyesülhessen édes megváltójával.

Adjon a mindenek atyja neki örök nyugalmat, mert ezt meg érdemli, hisz egyedüli hibája volt az, hogy szenvedélyein nem tudott uralkodni.

Eddig a történet, melyet a tiszteletes uram oly lélek emelően mondott el nekem.

Azután még mintegy tanácsképen toldotta hozzá örege, hogy mennyire ügyelnünk kell arra, hogy vallásos belvilágunkban a vallásnak tartalma és a forma, mely azt mintegy magába foglalja, soha dicszharmoniaiba ne jöjjön, mert szétválászatok és megkülönböztethetők ugyan azok egymástól, de egyik a másik nélkül fenn nem állhat. Keresztény vallásunk tartalma összekapcsoló forma nélkül szétfolyik, eloszlik, mint kőd és pára, de viszont a külső üres forma tartalom nélkül hasonló a zengő érzet és pengő czimbalomhoz.

Intve intett, hogy vigyázzak, nehogy a szenvedélyek rohama által elragadtassam; igyekezzem uralkodni magamon s ha pedig az élet nehéz küzdelmei közepette csüggedeznem, jussom eszembe, hogy csak: „Per aspera, ad astra“!

Magam köszönöm a tiszt. urnak tanácsait s ha szabad, — másnak is ajánlom.

Ignác László.

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin szájvíze 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerválószert. Meggátolja a fogok lerakódását, eltávolítja a szájjal kellemetlen szagát, felrészíti a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palacknak 1 frt 40 kr., a kisebbnek 1 frt, a legkisebbnek 50 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin fogpasztája, üvegteglékben. Elismert szer a fogak tisztántartására, a szájjal felrészítésére és konzerválására. Ára: 1 forint 22 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Aromatikus fogpasztája, nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. — Kitűnő fogtisztító szer. Ára: 35 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogpora, a fogport kedvelők közt a legelterjedtebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyernek. Ára: 63 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogtömője (Plombe), melylyel a használati utasítás szerint bárki önmaga tömészhethi ki odvas fogait. Ára: 1 forint.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Növényzappana a legkitűnőbb pipere- és gyógyszerzappan, mindenféle bőrkiütés és májfoltok ellen. Ára: 30 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Vénusz-zappana, 50 kr., Napraforgó-zappana, 40 kr.,	} a jelenkor legfinomabb divat-pipere-zappana.	

Kaphatók: Budapesten a főraktárban, Révay-utca 51k szám és Nagyenyeden: VARRÓ F. és KOVÁCS J. gyógyszerészeknél és CZIRNER J. J. kereskedőnél. 1-12

Sz. 6822—1887.

tkvi.

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közzétették, hogy a nagyzebeni Albina takarékpénztár végrehajtótól 22 forint 7 kr. tőke, ennek 1884. évi szept. 1-től járó 8% kamata, 24 frt költségkövetelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Dr. Nemes János által képviselt tohátii Szász Avram és neje hagyatéka ellen, ezeknek a tohátii 73. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1-19. 21-25. rendszámaltal fekvőkre, melyből 16. rendsz. 627. hrsz. alatti szőlőt 27 forint 66 1/2 kr., a 629. hrsz. a szőlőt 28 frt 66 1/2 kr. szőlődézma terhelő 1630 frt megállapított kikiáltási árban Tohát község előljárásági helyiségében 1888. évi június hó 4-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alol is eladotnak.

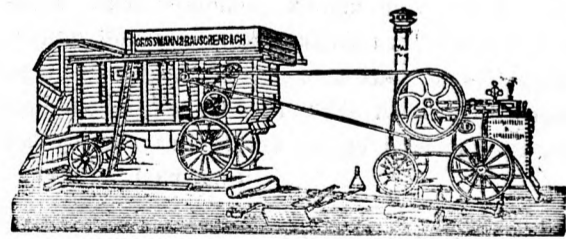
Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyamnal számított oradékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3 egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbösen az árverés megállapított feltételei alól irt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Tohát község előljáráságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1888. márczius 15-én.

Szentpál Károly,
kir. aljbíró.

Szabadalm. szeges gőzszepülőgépek

GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól
BUDAPESTEN.

Tudósítást

gyártmányaink könnyű hajtása, csekély fűtőanyag fogyasztása, igen nagy munkaképessége,

a szemek kitűnő tisztítása és osztályozása, valamint erős szerkezete tekintetében

ÖSSZES

eddigi számos vevőink nyujtanak, kiknek névjegyzéke a t. gazda urnak rendelkezésére áll.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapesten, külső váci-út 7. sz.

2-5

— **Köszönetnyilvánítás.** Csizsér Dániel Marmurgban nyugt. ref. papjelölt, siremlékére újabb adakoztak: Török Dániel és Török Leona ónsága 2—2 frtot, Csékmé Ferencz geryeszegi és Nemes Ferencz a. ijosvai lelkes 1—1 frtot. A kegyes adakozók, kik a kegyelet oltárára hozott eme szép áldozatukkal világos bizonyítékát adták, annak hogy a jók ének az emlékezetben és hogy a megboldogultat nemcsak életében szerették és becsülték, a szülők rokonok és barátok nevében, a helyen is, hájás köszönetemet nyilvánítom. — Nagynyed, 1888. május 5. — Z. Kiss Sándor, főisk. szénior.

— **Számadás.** Folyó év ápril 22-én a kolozsvári athléták tiszteletére rendezett estély bevételei és kiadásai. Bevétel: 233 frt. Kiadások: színészeknek a szereplésükért 50 frt. Zenéért 20 frt. Nyomatványokra 9 frt 60 kr. Terembér 8 frt. Apró kiadásokra 45 frt 40 kr. Összes kiadás 133 frt. Tiszta jövedelem 100 frt, mely összeg a K. A. C. titkárhoz beküldött. — Fogarasi Béla pénztárnok.

— **Koritnicza-fürdő.** Liptóme gyének e vadregényes fekvésű kies fürdőhelyén, a fürdőóvad május hó 15-én nyílik meg s a saison már az eddigi bejelentések szerint is igen látogatottnak ígérkezik. Koritnicza a kassai-oderbergi vasut Rózsahegy állomásától mintegy 2 óra járásra az erdőközoruzta liptói Kárpátoknak egy a természet minden szépségével és gazdagságával felruházott völgyében fekszik. A körülete mértékdekre elterülő fenyveseknél fogva mint kímátikus gyógyhely páratlan hatása a test és lélek felrissztására, a kedély élénkítésére és az idegek erősítésére. Koritnicza egyike hazánk legrégibb fürdőinek s országos hírnevét évszázadok tapasztalata állapította meg. Később a vegyelemzés és első rangu orvosi tekintélyek is igazolták vizének kiváló gyógyerejét idült gyomor- és bélbetegségekben, főként ha azok vérszegénységtől származnak, máj- és lépágnatoknál (főként váltólázától eredőknél) sárgaságban, idült székrekedésben, de kiválóan fényes eredménynyel az annyira kellemetlen aranyeres bántalmaknál és sápkornál. Maga a fürdő — különösen a legutóbbi évek alatt tett beruházások következtében — a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelően van berendezve. A kitünő hatású ásványvizek mellett juhsavókúra, erősítő fenyőfürdők, ujjonnan berendezett hideg-víz-gyógyintézet, massage és szelid lejtésű árnyas sétautak állanak, mint gyógytényezők a közönség rendelkezésére. Az általános egészségügyi felügyelet, valamint a betegek gyógykezelését több mint egy évtized óta dr. Ormai József megyei t. főorvos látja el, mint fürdőorvos. Az idény alatt posta, táviró-állomás és gyógyszerár is van a fürdőben. Szerencsés topográfiai viszonyainál fogva mindig állandó, derült tavasza és ősze van, miért is e fürdőt a felsorolt bajokban szenvedőknek különösen az elő- és utósaisonban (május 15-től július 1-ig és aug. 15-től szept. végéig) legmelegebben ajánlhatjuk, annyival inkább, mert az árak ez idő alatt tetemesen mérsékeltek, úgy hogy kényelmes lakást és teljes ellátást — mely a betegség természetéhez alkalmaztatik — naponként 2 frt 50 kr-ért lehet kapni. Tanácsos azonban, hogy mindenki jó előre gondoskodjék lakásról a fürdőigazgatóságnál, mely minden irányban készséggel nyújt bővebb felvilágosítást a fürdőt illetőleg. — A koritniczai ásványvíz borral kellemesen pezsgő üdítő italt képez, minnek legfőbb bizonyítéka, hogy az első tavaszi töltés minden évben legfelsőbb engedéllyel a király asztalára küldetik. A víz 40 vagy 24 üveges ládákban megrendelhető a fürdőigazgatóságnál, továbbá Budapesten Edesky L. vagy Mattoni és Wille uraknál, palackozva pedig minden vendéglőben és nagyobb fűszerüzletben kapható.

* **Üres hordók kezelése.** Az üres hordók tisztítása a legtöbb esetben igen egyszerű dolog, néha azonban, kivált öreg hordóknál nem kis fáradsággal van összekötve. Egyszerűen szállításra való hordókat, a mint megüresedtek, azonnal ki kell tisztítani, mert ha csak néhány napig is úgy hagyjuk, nagyon könnyen penész támad, vagy pedig, a mi még sokkal rosszabb, eczetfermentum képződik, s az ily hordót igen nehezen lehet tökéletesen kitisztítani. Az üres hordót fordítsuk szájával lefelé, hogy a még benne maradt bor kicsöpögessen belőle, azután öblítsük ki jól tiszta vízzel s ismételjük háromszor-négyszer az öblítést. Vízet csak annyit kell a hordóba tölteni, hogy a gurításnál a hordó falait mindenütt érje és öblíthesse. Öblítés után kénezzük ki azonnal a hordót, dugaszoljuk be azonnal légmentes dugóval, azt is lehet tenni, hogy a hordóba néhány liter tiszta vizet öntünk, erre kénezzük, bedugaszoljuk s úgy fordítjuk fel, hogy a szája alul legyen. Az így kezelt hordó hónapokig heverhet, a nélkül, hogy penész vagy eczet-fermentum képződne benne. Használat alatt megvizsgáljuk, hogy nincs-e kénessav szaga, ha legkisebb szaga van is, többször jól kiöblítjük vízzel s úgy használjuk. Ha dohos szaga volna, az azt jelentené, hogy mégis képződött benne penész. Ebben az esetben fuvóval levegőt fuvatunk bele s újra kikénezzük és kiöblítjük.

CSARNOK.

Husvételi emlékek.

(Folytatás és vége.)

Drága hazánknak egy kised, iparúzó városkájában él mai napig is egy agg szántó-vető, kit isten hat egészséges, életre való gyermekkel s e mellett igaz vallásos buzgósággal áldott meg.

Jól ismerem magam is ez öreget; mindig tisztelettel

gondolok reá, mint olyanra, ki — habár nem is hivatása (?) az evangélium iránt való odaadó érdeklődése által polgártársainak köztiszteltét érdemlé ki. El az öreg, kinek 6 gyermeke közül az egyik fiúnak történetét mondom el a legátus urnak.

Az 1860-as években született az ifju. Tanulói pályáját szülővároskájában kezdte el, hol a tanulmányok mellett édes atyja az igaz vallásos és kegyes érzületek magvát hinté el fiának keblébe. És e magvak termékeny talajra találtak. Az ifju később — gymnasiumi tanulmányait sikerrel végezvén — oly előszeretettel tanusított az evangélium iránt, hogy nem nagy fáradságába került ősz atyjának reá venni őt arra, hogy az egyházi pályának legyen igénytelen munkása.

Az ifju tehát theologus lett! Theologus a szó valódi értelmében. Szívvel, lélekkel csüggött tanárainak előadásain.

Egyenes lelkű tanárai csakhamar átlátták a nemes törekvésű ifjunak ügyhöz méltó buzgalmát és azt méltányolák is. Remélni lehetett már, hogy majd a reformált anya szentegyháznak buzgó harcosává női ki magát.

De haj! az emberi élet sok tekintetben a sorsnak van alávetve. Igen gyakran meghiusulnak legszebb reményeink s porba dőlnek mindazok, miket gyarló emberi erővel felépítettünk.

A vallásos ifju lelkét tanulmányai annyira megintgatták, hogy az a naiv, egyszerű vallásos érzület csakhamar elköltözött kebléből s helyét a kételkedés, keresztényi hitét az ész szigorú bírálata váltotta fel.

Lelkének ezen egyik nyugtalansága mellé hozzá járult még ama másik körülmény is, hogy az ifju tanuló korában megfordulván a városi társas körökben is megismerkedvén szép lelkű, nagy reményű és erényes életű leányokkal, rövid időn szerelmes lett.

Valódi élete csak most kezdődött; most midőn szeretni kezdett, mert a szerelem ad értéket az életnek s igazán élnünk csak akkor lehet, ha szeretettünk, mert szeretettnei annyit jelent, mint megértetni, megáldatni, boldog lenni.

És az ifju boldog volt. Boldog a szó teljes értelmében.

Szívének választotta, eszményeinek ne továbbja a szerelemnek áldást árasztó fényével vette őt körül; paizsul szolgált az élet küzdelmeiben; biztató, bátorító szavával

mindig új életre deríté a küzdelmeiben néha-néha lankadó ifjut.

De úgy látszik, hogy a mindenható gondviselő kegyelme másképen intézte a két szerelmes ifju ügyét, mert az ifju, ki, — mellesleg legyen mondva: még szerelmi, érzelmi dolgokban is mindent a szigorú ész, a komoly ratio higgadt megfontolása alá veti, — csakhamar átlátta azon nehéz akadályokat, melyek mindkettőjüknek boldogsága közé voltak ékelve.

Számtalanszor tépelődhetett már az életnek ezen mostohaságával, mert épen akkor, midőn talán legboldogabb lehetett volna, midőn a legszebb reményekre volt feljogosítva, lelki harcainak közepette megtört ereje s a derék becsületes ifju, szorgalmas tanuló engedelmes gyerek, eltűnt...

Önkényt költözött el ez árnyék világából, hogy annál hamarabb egyesülhessen édes megváltójával.

Adjon a mindenek atyja neki örök nyugalmat, mert ezt meg érdemli, hisz egyedüli hibája volt az, hogy szenvedélyein nem tudott uralkodni.

Eddig a történet, melyet a tiszteletes uram oly lélek emelően mondott el nekem.

Azután még mintegy tanácsképen toldotta hozzá öregem, hogy mennyire ügyelnünk kell arra, hogy vallásos belvilágunkban a vallásnak tartalma és az a forma, mely azt mintegy magába foglalja, soha dicsarmoniaiba ne jöjjön, mert szétválaszthatók és megkülönböztethetők ugyan azok egymástól, de egyik a másik nélkül fenn nem állhat. Keresztényen vallásunk tartalma összekapcsoló forma nélkül szétfolyik, eloszlik, mint köd és pára, de viszont a külső üres forma tartalom nélkül hasonló a zengő érezhez és pengő cimbalomhoz.

Intve intett, hogy vigyázzak, nehogy a szenvedélyek rohama által elragadtassam; igyekezzem uralkodni magamon s ha pedig az élet nehéz küzdelmei közepette esügedezném, jusson eszembe, hogy csak: „Per aspera, ad astra“!

Magam köszönöm a tiszt. urnak tanácsait s ha szabad, — másnak is ajánlom.

Ignác László.

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILAGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin szájvíze 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerválószert. Meggátolja a fogok lerakódását, eltávolítja a szájjal kellemetlen szagát, felrissztja a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palackoknak 1 frt 40 kr., a kisebbeknek 1 frt., a legkisebbeknek 50 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Anatherin fogpasztája, üvegtégelyekben. Elismert szer a fogak tisztántartására, a szájjal felrissztására és konzerválására. Ára: 1 forint 22 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Aromatikus fogpasztája, nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. — Kitünő fogtisztító szer. Ára: 35 kr.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogpora, a fogport kedvelők közt a legelterjedtebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyernek. Ára: 63 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	fogtömője (Plombe), melylyel a használati utasítás szerint bárki önmaga tömészheti ki odvas fogait. Ára: 1 forint.	Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Növényzappana a legkitünőbb pipere- és gyógyszerzappan, mindenféle bőrkütiés és májfoltok ellen. Ára: 30 krajczár.
Dr. Popp J. G. udvari fogorvos	Vénusz-zappana, 50 kr., Napraforgó-zappana, 40 kr.,	} a jelenkor legfinomabb divat-pipere-zappana.	

Kaphatók: Budapesten a főraktárban, Révay-utca 8 ik szán és Nagynyeden: VARRÓ F. és KOVÁCS J. gyógyszerészeknél és CZIRNER J. J. kereskedőnél. 1—12

Sz. 6822—1887.
tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közzététetik, hogy a nagyszabeni Albina takarékpénztár végrehajtató 22 forint 7 kr. tőke, ennek 1884. évi szept. 1-től járó 8% kamata, 24 frt költségvetelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Dr. Nemes János által képviselt tohái Szász Avram és neje hagyatéka ellen, ezeknek a tohái 73. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1—19. 21—25. rendszámaltti fekvőkre, melyből 16. rendsz. 627. hrsz. alatti szőlőt 27 forint 66 2/3 kr., a 629. hrsz. a szőlőt 28 frt 66 2/3 kr szőlődézma terhelt 1630 frt megállapított kiküldési árban Tohá község előjárásági helyiségében 1888. évi június hó 4-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kiküldési árban alól is eladotnak.

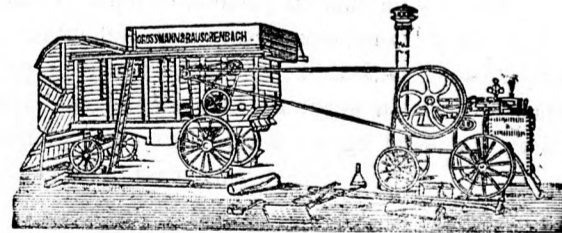
Venni szándékozik kötelesek a kiküldési ár 10 %-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3 egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverés megállapított feltételei alól irt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Tohá község előjáráságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagynyeden, 1888. márczius 15-én.

Szentpál Károly,
kir. aljbíró.

Szabadalm. szeges gőzseplőgépek

GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól
BUDAPESTEN.

Tudósítást

gyártmányaink könnyű hajtása, csekély fűtőanyag fogyasztása, igen nagy munkaképessége, a szemek kitünő tisztítása és osztályozása, valamint erős szerkezete tekintetében

ÖSSZES

eddigi számos vevőink nyujtanak, kiknek névjegyzéke a t. gazda urnak rendelkezésére áll.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapesten, külső váci-út 7. sz.